

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

GERGELY, Ágnes

Dialógus Afrika és Európa között / Dialogue between Africa and Europe

Eredeti közlés/Original publication:

Nagyvilág, 1981, 26. évf., 4. szám, 607–608. old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.003.599

Dátum/Date: 2019. május / May

filename: gergelyagnes_1981_Dialogus

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

GERGELY, Ágnes: Dialógus Afrika és Európa között / Dialogue between Africa and Europe, *AHU MATT*, 2019, **pp. 1–4. old.**, No. 000.003.599, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közönyvtárakban / In public libraries

Megjegyzés / Note:

ellenőrzött és szerkesztett szöveg / controlled and edited text

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, Chinua Achebe nyilatkozata: lehet-e dialógus Európa és Afrika között

African research in Hungary, Statement by Chinua Achebe: could be a dialogue between Europe and Africa

---

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,

ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMENTUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES, COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikaisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

DIALÓGUS AFRIKA ÉS EURÓPA KÖZÖTT

GERGELY, Ágnes

Nagyvilág, 1981, 26. évf., 4. szám, 607–608. old.

Szükség van-e Észak és Dél párbeszédére – erről nyilatkozott nemrég a „The Times Literary Supplement” hasábjain Chinua Achebe nigériai író, aki Északon természetesen Európát, Délen pedig Afrikát érti. A kérdésre Achebe igennel válaszol, bár fenntartással. Párbeszédéről, mondja az író, csak partnerek között lehet szó, a partnervizony pedig föltételezi a felek egyenlőségét, még hozzá nem úgy, ahogyan Rhodésia egykori brit kormányzója elképzelte, aki szerint a fekete ember úgy viszonyul a fehérhez, mint ló a lovasához. A 16 nem beszél, mondja Achebe, és fölidézi Soyinka és Senghor-híres vitáját a „négritude” mozgalomról. (Amikor Soyinka megtámadta a mozgalmat, mondván, hogy a néger ne beszéljen „négritude”-ről, hiszen a tigris sem beszél „tigritude”-ről, a tigris ugrik, Senghor így válaszolt: a tigris nem beszél.) Achebe fölvázolja, hogyan közeledik a fehér ember a feketéhez. „Tudósítókat” küld hozzá: papokat, katonákat, kereskedőket, újságírókat, tudósokat, írókat. Néhány ilyen „tudósító” valóban szolgálatot tett az afrikai kultúrának, de ez még nem dialógus, csak monológ. Nem tett viszont jó szolgálatot Joseph Conrad remekműnek tekintett regénye, *A sötétség mélyén* – mondja az író –, mivel csak elmélyítette az európaiak hiedelmét az „állatias” afrikairól. Hasonlóképpen téves az a vélekedés is, amelyet egy amerikai kritikusnak Achebe *Arrow of God* (Isten nyílvesszeje) című könyvéről írt recenziója tükröz: eszerint a nigériai író kevesebb információt ad Nigériáról, mint X. fehér tudósító adott Latin-Amerikáról vagy Y. fehér író az Arab-félszigetről. Ezek a téveszmék – írja Achebe – éppúgy akadályozzák a dialógust, mint a bozótban élő, „romlatlan” afrikai legendája vagy a „jóindulatú”, vállveregető bírálatok. Súlyosan esik latba, ha a bíráló a harmadik világ képviselője. Achebe a híres trinidadai író, V. S. Naipault idézi, aki Elizabeth Hardwick amerikai írónőnek adott nyilatkozatában „a civilizáció romjain táborozó vad népnek” nevezte a

kongóiakat, míg az író Afrikával kapcsolatban „a történelmi felkészülés pusztító hiányáról” beszélt. Miféle történelmi felkészülés hiánya kreálta, egyebek közt, Hitlert? – kérdezi Achebe, majd hozzáteszi: a párbeszéd csak akkor kezdődhet el igazán, ha megoldódnak az évszázados problémák Afrika és Európa között; ha Európa elismeri Afrika emberségét.